

Ocena rozprawy doktorskiej

lek. Joanny Jamroz- Brzeskiej pt.: "Zapalenie systemowe u młodszych i starszych chorych na astmę oskrzelową"

Zróznicowanie endo-fenotypowe jest cechą astmy. Złożoność problemu klinicznego jakim jest astma w pełni uzasadnia wybór tematu dysertacji doktorskiej lek. Joanny Jamroz –Brzeskiej, której celem było porównanie cech klinicznych i patofizjologicznych astmy u młodszych i starszych chorych, ocena zapalenia systemowego w zróżnicowanych grupach wiekowych.

W obszernym wstępie Doktorantka przedstawia charakterystykę kliniczną astmy zwracając szczególną uwagę na heterogenność choroby i dane epidemiologiczne. Zauważa również problem kliniczny jakim jest współwystępowanie astmy i POChP.

Doktorantka zauważa również znaczenie klasyfikacji astmy z zastosowaniem metody klastrowej.

Na uznanie zasługuje ta część Wstępu, w której Doktorantka, cytując rozpoznawalne na świecie piśmiennictwo, przedstawia mechanizmy immunosenescencji zwracając tym samym uwagę na zasadność oceny profilu immunologicznego w ocenie ryzyka zapadalności na choroby zapalne i nowotworowe. Zauważa, że procesy starzenia, w sensie immunologicznym, to nasilanie się reaktywności autoimmunologicznej, które przekłada się na zapalenie systemowe. Omawia mechanizmy immunostarzenia się z uwzględnieniem wpływu tego zjawiska zarówno na wrodzone jak i nabyte funkcje odpornościowe. Zwraca uwagę na wielopłaszczyznowy charakter tego procesu w odniesieniu do sytuacji klinicznych. Podkreśla rolę inwolucji grasicy w procesie immunostarzenia się.

Omawia rolę jaką pełni w tym procesie funkcja szeregu aktywnych biologicznie białek i komórkowych elementów reaktywności immunologicznej.

Realizując cel pracy Doktorantka objęła badaniem chorych na astmę w dwu grupach wiekowych. W analizie uwzględniła współistnienie innych chorób. U wszystkich chorych była wykonana spirometria, oscylometria. Oceniano stężenie NO w powietrzu wydychanym i profil zależnego od IgE uczulenia na alergeny powietrzno pochodne na podstawie wyników punktowych testów skórnych. Oceniano stężenie w surowicy krwi CRP, IL-6, TNF- α , IgE.

Zastosowana w pracy metodyka badań i analizy statystyczne są najlepsze w swojej dziedzinie.

Cennym wynikiem pracy jest udowodnienie roli ogólnoustrojowego zapalenia o niskiej aktywności w patofizjologii astmy uwarunkowanego aktywnością adipokin, IL-6, IL-10, eotaksyną, TNF- α , leptyną.

Ważną jest obserwacja, że badane grupy chorych na astmę nie różniły się pod względem wartości BMI w kontekście zwrócenia uwagi na rolę zapalenia systemowego w patofizjologii astmy i roli tkanki tłuszczowej jako źródła cytokin prozapalnych.

Na podkreślenie również zasługuje fakt, że u chorych objętych badaniem stwierdzono porównywalną kontrolę astmy według skali ACT i GINA stosując porównywalny sposób leczenia.

Dyskusja jest prowadzona poprawnie, zgodnie z obowiązującymi zasadami. Doktorantka podsumowując wyniki przeprowadzonych badań, z określonym krytycyzmem interpretuje ich znaczenie kliniczne odnosząc obserwacje własne do wyników badań innych autorów.

Uwagi

Z obowiązku recenzenta pozwolę sobie zauważyć pewne uchybienia stylistyczne. Z punktu widzenia poprawności języka polskiego sformułowanie „chorzy z astmą” nie jest właściwe. Jest to anglicyzm „patients with asthma”, poprawnie jest „chorzy na astmę”. Hipercholesterolemia nie jest jednostką nozologiczną, ale markerem nieprawidłowej gospodarki lipidowej, która charakteryzuje różne choroby. Powinno się posługiwać terminem „kortykosteroidy” a nie „sterydy”. Poprawnie jest „stężenie IgE”, a nie „poziom IgE”. Korekty również wymaga sformułowanie „mają tendencję do bycia niealergicznymi” tym bardziej, że w świetle obowiązującej nomenklatury (PTA/EAACI) alergią to choroba alergiczna, a uczulenie to określona nieprawidłowość immunologiczna. Uwagi te nie umniejszają wartości merytorycznej pracy, mają charakter redakcyjny.

W tekście pracy również warto bardziej jasno napisać, że przyczyną POChP jest palenie tytoniu, a nie jest to choroba związana z wiekiem, jakkolwiek rozedma, która charakteryzuje POChP, a nie astmę, jest również cechą starzenia się powodowaną utratą elastyczności pęcherzyków płucnych.

W podsumowaniu stwierdzam, że wyniki pracy lek. Joanny Jamróz –Brzeskiej stanowią istotny przyczynek do pogłębienia wiedzy dotyczącej fenomenu astmy. Mają znamiona oryginalności zwracając uwagę na znaczenie procesów immunostarzenia i zapalenia systemowego w patofizjologii astmy. Stanowią do inspirację do prowadzenia dalszych badań dotyczących fenomenu astmy. Wnioski pracy są sformułowane poprawnie, odzwierciedlają wartość przeprowadzonych badań.



Przedstawioną mi do recenzji dysertację oceniam wysoce pozytywnie i wnoszę do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi o dopuszczenie lek. med. Joanny Jamróz Brzeskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Wnioskuje również, pomimo uwag, biorąc pod uwagę wartość merytoryczną pracy, o wyróżnienie niniejszej dysertacji doktorskiej.

Katowice, 28.09.2023r


8356465 Prof. dr hab. med. Barbara Rogala
41-800 Zabrze, ul. Langowskiego 22
SPECJALISTA
chorób wewnętrznych
alergologii
immunologii klinicznej